

آموزش حقوق بشر

برای

صلح، شهروندی جهانی، توسعه پایدار، توسعه سیاسی، توسعه قضایی،
رواداری، تنوع فرهنگی، توانمندی زنان، مدارس، خبرنگاران،
خانواده و نقد دهه آموزش حقوق بشر

تألیف:

دکتر رضا اسلامی

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی

و

همکاران

مجمع علمی و فرهنگی مجد

سرشناسه : اسلامی، رضا
 عنوان و نام پدیدآور : آموزش حقوق بشر/مؤلف رضا اسلامی و همکاران
 مشخصات نشر : تهران: مجد، ۱۳۹۳
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۳-۲۵۴-۰
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 موضوع : حقوق بشر
 موضوع : حقوق بشر -- ایران
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۳ ۱۵۱۸ الف/ک۳۲۲۰
 رده بندی دیویی : ۳۴۱/۴۸
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۷۰۳۰۷۳

هرگونه تکثیر کامل یا قسمتی از کتاب بدون اجازه پدیدآورنده، خلاف قانون، شرع و اخلاق است.
 موارد تخلف را به دفتر مرکزی «مجد» گزارش فرمایید.

آموزش حقوق بشر

تألیف: دکتر رضا اسلامی و همکاران

انتشارات مجد

چاپ اول: ۱۳۹۳ تعداد: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۲۷۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ و منحصر «مجد» است.
دفتر مرکزی:

تهران، خیابان ۱۲ فروردین، تقاطع خیابان وحید نظری، پلاک ۱۰۸

تلفن و دورنگار: ۶۶۴۹۵۰۳۴ - ۶۶۴۰۹۴۲۲ - ۶۶۴۰۳۳۸۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۳-۲۵۴-۰

ISBN: 978-600-193-254-0

شعبه فروردین: خیابان ۱۲ فروردین، مقابل تعزیرات، پلاک ۲۸۲، طبقه دوم، تلفن: ۶۶۴۹۰۹۹۸

شعبه اردیبهشت: خیابان اردیبهشت (منیری جاوید)، تقاطع شهدای زاندارمری، پلاک ۵۷، تلفن: ۶۶۴۸۶۸۷۴

شعبه یزد: خیابان فرخی یزدی، مجتمع تجاری شقایق، طبقه هم کف - تلفن: ۳۶۲۶۸۶۷۰ - ۳۵

www.majdlaw.ir

E-mail: majdlaw92@gmail.com

سیستم اشتراک پذیری «مجد»:

ارسال پیامک حاوی نام و نام خانوادگی و شغل (در صورت تمایل) به شماره ۳۰۰۰۸۷۷۶۷۷

فصلنامه حقوقی مجد با ارائه مقالات اساتید میرز حقوق کشور بطور منظم منتشر می شود.

فهرست مطالب

مقدمه	۹
۱. آموزش حقوق بشر	۱۱
مبحث اول: تعریف و محتوای آموزش حقوق بشر	۱۲
مبحث دوم: تاریخچه ی آموزش حقوق بشر	۲۰
مبحث سوم: اهداف آموزش حقوق بشر	۲۵
۲. آموزش حقوق بشر برای شهروندی جهانی	۳۷
مبحث اول: مفهوم و چیستی شهروندی جهانی	۳۹
مبحث دوم: شهروندی جهانی و صلح	۴۸
مبحث سوم: شهروندی جهانی و آموزش حقوق بشر	۵۵
۳. مفهوم رواداری (تولرانس) در نظام بین المللی حقوق بشر	۷۱
مبحث اول: مفهوم، مبانی و تاریخچه ی رواداری	۷۴
مبحث دوم: رواداری و حقوق بشر	۸۵
مبحث سوم: آموزش رواداری و فرهنگ صلح	۹۳
۴. آموزش حقوق بشر برای صلح	۱۱۹
مبحث اول: آموزش حقوق بشر برای نفی خشونت	۱۲۴
مبحث دوم: آموزش حقوق بشر برای رفع تبعیض	۱۳۸
مبحث سوم: آموزش حقوق بشر برای مبارزه با فقر	۱۵۱
۵. آموزش حقوق بشر و حق بر توسعه ی پایدار	۱۷۷
مبحث اول: توسعه ی اجتماعی پایدار	۱۸۱
مبحث دو: توسعه ی اقتصادی پایدار	۱۸۸
مبحث سوم: محیط زیست پایدار	۱۹۵
۶. آموزش حقوق بشر و توسعه ی سیاسی	۲۰۹
مبحث اول: آموزش حقوق بشر و حاکمیت قانون	۲۱۲

۲۲۳.....	مبحث دوم: آموزش حقوق بشر و مشارکت سیاسی
۲۳۵.....	مبحث سوم: حمایت از حقوق و آزادی های اساسی

۲۵۱.....	۷. آموزش حقوق بشر و توسعه قضایی در ایران
۲۵۵.....	مبحث اول: مفهوم توسعه ی قضایی و ضرورت آموزش حقوق بشر
۲۶۳.....	مبحث دوم: آموزش حقوق بشر و قوه ی قضاییه
	مبحث سوم: نقش آموزش حقوق بشر بر پیشگیری از جرم ، اصلاح مجرمان و حمایت از
۲۷۳.....	بزه دیدگان

۲۸۷.....	۸. آموزش حقوق بشر برای توانمندسازی زنان
۲۹۰.....	مبحث اول: آموزش حقوق بشر برای توانمندسازی اجتماعی زنان
۲۹۷.....	مبحث دوم: آموزش حقوق بشر برای توانمندسازی اقتصادی زنان
۳۰۴.....	مبحث سوم: آموزش حقوق بشر برای توانمندسازی فرهنگی زنان

۳۱۵.....	۹. آموزش حقوق بشر برای کودکان دبستانی
۳۱۷.....	مبحث اول: آموزش حقوق بشر در مدارس ابتدایی
۳۲۳.....	مبحث دوم: محتوای آموزش حقوق بشر در دوره ابتدایی
۳۳۶.....	مبحث سوم: روش ها (و ابزارهای) آموزش حقوق بشر در مدارس ابتدایی

۳۶۳.....	۱۰. آموزش حقوق بشر برای خانواده
۳۶۹.....	مبحث اول: آموزش حقوق بشر برای خانواده: حریم خصوصی
۳۷۸.....	مبحث دوم: آموزش حقوق بشر برای خانواده: کودکان (حق بر هویت مستقل)
۳۸۴.....	مبحث سوم: آموزش حقوق بشر برای خانواده: زنان، خشونت خانگی

۴۰۳.....	۱۱. آموزش حقوق بشر به خبرنگاران
۴۰۵.....	مبحث اول: ضرورت و محتوای آموزش حقوق بشر به خبرنگاران
۴۱۶.....	مبحث دوم: آموزش آزادی اطلاعات به خبرنگاران
۴۳۰.....	مبحث سوم: آموزش حقوق بشر و چالش آزادی بیان و حریم خصوصی

۴۵۹.....	۱۲. آموزش حقوق بشر برای تنوع فرهنگی	527
۴۶۳.....	مبحث اول: مبانی و مفاهیم آموزش حقوق بشر و تنوع فرهنگی	527
۴۶۶.....	مبحث دوم: مدارا برای دستیابی به همزیستی مسالمت آمیز، کلیدی ترین مفهوم آموزش حقوق بشر برای تنوع فرهنگی	529
۴۷۲.....	مبحث سوم: آموزش حقوق بشر برای تنوع مذهبی	532
۴۷۷.....	مبحث چهارم: آموزش حقوق بشر برای تنوع زبانی	537
۴۸۹.....	۱۳. نقد و بررسی دهه ی آموزش حقوق بشر	527
۵۰۱.....	مبحث اول: دهه آموزش حقوق بشر و آموزش حقوق بشر در مدارس	529
۵۱۰.....	مبحث دوم: دهه آموزش حقوق بشر و آموزش حقوق بشر به زنان	532
۵۱۵.....	مبحث سوم: دهه آموزش حقوق بشر و مبارزه با تبعیض نژادی	537
14. Peace Education in Iran: Challenges and Prospects.....		527
Introduction.....		527
Peace Education as a Bedrock for Peace Development.....		529
The Practice and Challenges of Peace Education in Iran		532
Opportunities for Peace Education in Iran.....		537

مقدمه

آموزش حقوق بشر از طریق آموزش گروه های اجتماعی و به قصد آگاه سازی و توانمند ساختن آنها، هدف خود را ترویج فرهنگ حقوق بشری در فکر و رفتار شهروندان و در نهایت همزیستی مسالمت آمیز میان این گروه ها قرار داده است. هدف از چاپ این مجموعه نیز، تولید ادبیات در زمینه حقوق بشر به طور کلی و ضرورت پرداختن به اهمیت آموزش حقوق بشر به طور خاص می باشد؛ چرا که لازمه ترویج و تقویت حقوق شهروندی و مطالبه آن توسط شهروندان و سازمان های مردم نهاد آموزش و آگاهی است. مقالات این کتاب عمدتاً برگرفته از پایان نامه هایی است که قریب به اتفاق آن ها توسط دانشجویان ارشد حقوق بشر و در حوزه آموزش حقوق بشر به راهنمایی اینجانب در سال های اخیر به نگارش درآمده اند.

طبیعی است نقاط قوت و ضعف پایان نامه های دانشجویی در این مجموعه نیز آشکار است که امید است هدف ارزشمند انتشار این کتاب کاستی های آن را تا حدودی پوشش دهد. هر کدام از مقالات این مجموعه به یکی از موضوعات اساسی در حوزه آموزش حقوق بشر می پردازد. مقاله اول به کلیات تعریف و محتوای آموزش حقوق بشر اختصاص دارد. آخرین مقاله این کتاب نیز مقاله ای به زبان انگلیسی و با همکاری دوست گرامی جناب آقای دکتر هومن موثق نگاشته شده است که در *Journal of Peace-Building and Development* نیز به چاپ رسیده است. لازم است از تمام همکارانی که در انجام این کار مشارکت داشتند و به خصوص خانم مرضیه شفیعی هنجنی که مدیریت این پروژه را بر عهده داشته اند تشکر و قدردانی نمایم. نام این همکاران در ابتدای مقالات مرتبط با کار آنان ذکر شده است. از سرکار خانم اصلی عباسی نیز بابت ارائه نظرات اصلاحی تشکر می نمایم. امید است مجموعه حاضر مورد استفاده دانشجویان، سازمان های مدنی و علاقه مندان به مطالعات حقوق بشر قرار گیرد.

رضا اسلامی

بهمن ۱۳۹۳